

Barcelona, 14 d'agost de 1930

L'Esquella de la Torratxa

ANY LIV - 2668 - 15 cts. - Atrassats, 30

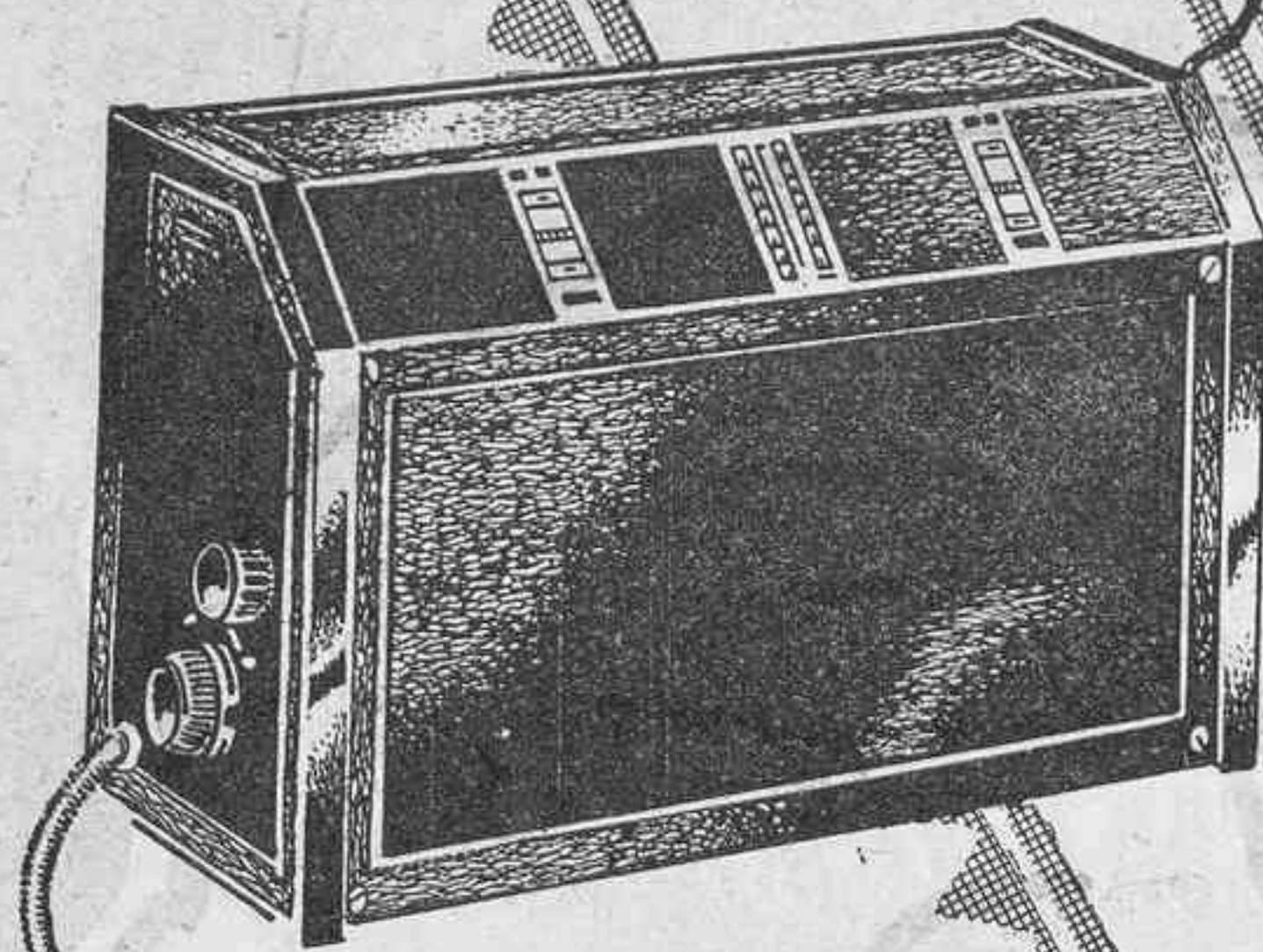
És gorrofrigi?
És barretina?
Tant se val!

Aquesta creació única dóna una significació nova a la Ràdio

Els temps moderns exigeixen a un equip de Ràdio dues qualitats essencials; naturalitat de reproducció i funcionament del tot elèctric. El receptor PHILIPS 2514, per les seves característiques peculiars, omple aquestes condicions. Ja no hi haurà necessitat d'usar bateries ni acumuladors; la instal·lació de llum de casa vostra subministra el corrent necessari

Sol·liciteu del vostre proveïdor una demostració.

Informe-u-vos del nostre sistema de venda a terminis

PHILIPS

2514

Equip Standard.
Receptor 2514-Altaveu
2007 i Derivatensions.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona.

Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÒNICA

La pau del camp... i els sorolls de la ciutat

Realment, en sortir d'un barri una mica mogut de Barcelona, la pau del camp és impressionant. Cap més remor que el de l'aire i de les fulles, cap soroll que produeixi una estridència. Els nervis irritats s'asserenen. El cor pren com un ritme més dolç.

Però és, sobretot, a la nit que la pau, la calma del

camp són imponents. Hi ha alguna cosa que sorprèn, per a l'home de la ciutat, en la tranquil·la respiració de la natura. Hi ha un Déu?... Doncs us sentiu realment embolcallat en la seva presència. Però no en la presència d'un déu cruel, preparat per punir totes les febleses dels sentits, sinó d'un déu benigne, emparador, disposat a vetllar la nostra son.

I que n'és de dolça, la son que aleshores ungeix, com d'un oli sagrat, els nostres membres... i una tèbia lassitud, un descans veritable dels múscles i dels nervis. Us sentiu com immergits en una sedant i inefable atmosfera de bromur. Si de cas us desvetlleu una mica, la sensació és que seguiu dormint; que un somni bucòlic s'ha emparat dels vostres sentits encisats.

Potser sentireu al lluny—tots els sorolls del camp a l'home de ciutat li semblen sempre llunyants—el cant d'un gall, el lladruc d'un gos. Potser a un pagès, aquests so-

LA MALALTA DE MODA

—Veig que encara segueixes malament.

—Em sembla que sols em falta un remei: les injeccions d'or!

rolls, si són insistents, el desvetllen, li fan parar l'orella. A vós, no. Encara en el vostre sopor somriureu embadalit. Per a vós aquests sorolls són encara com una valoració del silenci. Us fan adonar del repòs de la natura. Són una cosa així—si no que a la inversa—de les pauses en la música.

Ah, sorolls benignes! Aquests sí que no esmussaran les cordes tivants dels vostres nervis. I per contrast, us recordaran les explosions dels automòbils i de les motocicletes; els clàxons, els timbres, les vibracions dels tramvies...

Fugir d'aquests sorolls, del neguit que produeixen, és una de les il·lusions d'aquells que fan les maletes per estiuajar. El silenci és una de les coses que demanem al camp. I bé, entretant, per què, ningú d'aquells que poden, no fan res almenys per minvar els sorolls de la ciutat?... De tant en tant algun cronista en parla, recorda l'esforç que en altres ciutats hom fa per reduir-los. Però ningú no l'escolta. Fins avui els alcaldes i regidors de Barcelona sembla que tinguin els tímpanos prou durs, els nervis prou insensibles, per no adonar-se dels sorolls ni de qui se'n plany. Entretant, però, els nerviosos no descansen, no s'abstreuen en el treball i en la reflexió, sense la temença que un soroll violent els sobresalti.

I si se'n fan, de sorolls inútils, a Barcelona! Voldríem, però, cridar l'atenció de dos d'ells. De dos sorolls que per ésser suprimits d'una vegada bastaria amb una ordre: amb una ordre que fos acatada, naturalment. L'un és el grinyol estrident que fan els tramvies en les corbes dels carrils mal engrassats. És un grinyol que se'n fica al cervell, que sembla que us esquinci algun nervi. L'altre? És el d'aquests nous clàxons, o el que sigui, que imiten a la perfecció i amb més potència el xiulet del tren. I encara al xiulet dels trens us hi aveseu, perquè comenceu a sentir-lo de lluny com un eco. Aquest, no; sobtadament, secament, esclata com a la vostra orella. Sembla que us hagi de trencar el tímpan. Us fa pensar, amb un calfred d'horror, en la follia.

DOMÈNEC GUANSÉ

La Festa Major de Gràcia

Avui la barriada barcelonina on hi ha les noies més xamoses comença la seva festa major. Hi anirem; volem contemplar el gust dels veïns de l'ex-vila, en l'arranjament dels seus carrers. Perquè n'hi ha que s'ho prenen com a cosa seriosa, i ho fan molt bé.

Anirem a Gràcia, amics. I una vegada més ens ficarem a la Plaça del Sol i quedarem embadalits de l'airet catalaníssim que s'hi respira. Entre els molts programes que els veïns de Gràcia han compost, el d'aquesta tradicional plaça és el més complet: tronades, salutacions, morterets, balls, nomenament de Reina, sardanes, festa catalana, per la mainada, bandes, orquestres, cobles, un devesall de coses que treuen una mica el malhumor que hom pugui tenir.

Això és Gràcia: vida, tenacitat, alegria i joventut. És una barriada nostra que ens honora, i per això l'estimem.

Visca Gràcia i la seva festa major!

UN QUE FA EL VIU

—Però, ens casarem?

—Sí, dona... quan treguin la censura.

CATALANISTA!

La senyora d'un títol barceloní que va fer un paper preponderant en l'època de Primo, va anar un dia de visita a casa d'una alta personalitat forastera.

En la conversa es parlà, incidentalment, d'un conegut industrial català, cèlebre per les seves aficions pictòriques. I quan la senyora de la casa anava a fer-ne els elogis, l'altra els tallà en sec, baladrerament:

—Oh! Quite usted, señora, quite usted... Es un mal hombre: es catalanista!

L'estirabot, al capdavant, no era cap novetat. L'amo d'Espanya, en aquells temps, ens el repetia a cada pas, en les seves famosíssimes notes oficioses.

EL DR. CARDÓ I EL VESUBI

Dies passats, "El Matí" publicava una fotografia que, segons deia l'epígraf, presentava el Vesubi llançant grans glopades de fum.

La fotografia era molt confusa i, segons els entesos, no es tracta pas del Vesubi, sinó del doctor Cardó anatematitzant les esquerres...

ELS CONTROLS DE LA SENYORETA CANYÀ

La senyoreta Llucietà Canyà és—com saben els nostres lectors—una feminista exaltada, per bé que subjecta a l'assenyat control del senyor bisbe.

Ara bé, com a prosista, no és pas menys exaltada. Però no sabem, ai las!, a quin control és subjecta quan ens parla de la "innocent" saliva que degluteix, de tornar-se una mica "celestial", dels mosquits "tendres", que fan "cabrioles acromàtiques" (sic)... (1).

No trobeu que l'adjectivació és un xic forta? Creieu-nos, senyoreta, freneu...

(1) Vegi's "La Veu" del dia 9, pl. 3.

La nostra Festa Major

Recordem un cas que demostra on arribava la manca de criteri en aquells individus que va dir descobrir-nos el dictador i que, per escapar-se dels actes punibles, no tenien altra cosa a fer si no ingressar en la llista de la U. P. Fins aleshores no teníem res a dir dels seus individus particularment, malgrat que, de manera colectiva, ens hagués agradat agafar-los tots i foragitar-los de la terra.

Era per la festa major d'una de les nostres més típiques barriades. Anàvem a la caça d'anuncis per a un programa general, i alguns d'ells, pertanyents al ja traspasat partit, ens indicaren la conveniència de publicar-hi els actes que feien en el local on s'hi arranjava les coses de

la nació. Era un capvespre de tardor, que la pluja queia abundosa. Pujàrem l'escala que ens portà al local dels salvadors de la pàtria, i allà, davant de la Junta, formada per quatre botiguers respectables i un ex-regidor dictatorial, exposàrem els nostres desigs. Miraren el format i, com si una bestioleta els hagués picat, ens el llençaren damunt la taula tot dient-nos que el seu sol titular els obligava a no donar-nos autorització de publicar el seu programa de festes. Vàrem defensar-nos davant d'aquella anomalia, volent-los fer entendre que els mots FESTA MAJOR eren nostres, de la terra, que fora de Catalunya no es celebren festes majors; però fou inútil; ells volien que poséssim per titular FIESTA MAYOR, cosa a la qual vàrem negar-nos rodonament, al·legant que, malgrat la fòbia del dictador, encara no havia prohibit la publicació de llibrets en català. Què vàrem dir-los, recristina! A peu dret, senyalant-nos la porta, el regidor, que per mal nom li deien en "... olives", va comminar-nos a prohibir la circulació d'aquell llibret per la barriada, pel sol fet d'ésser escrit en català.

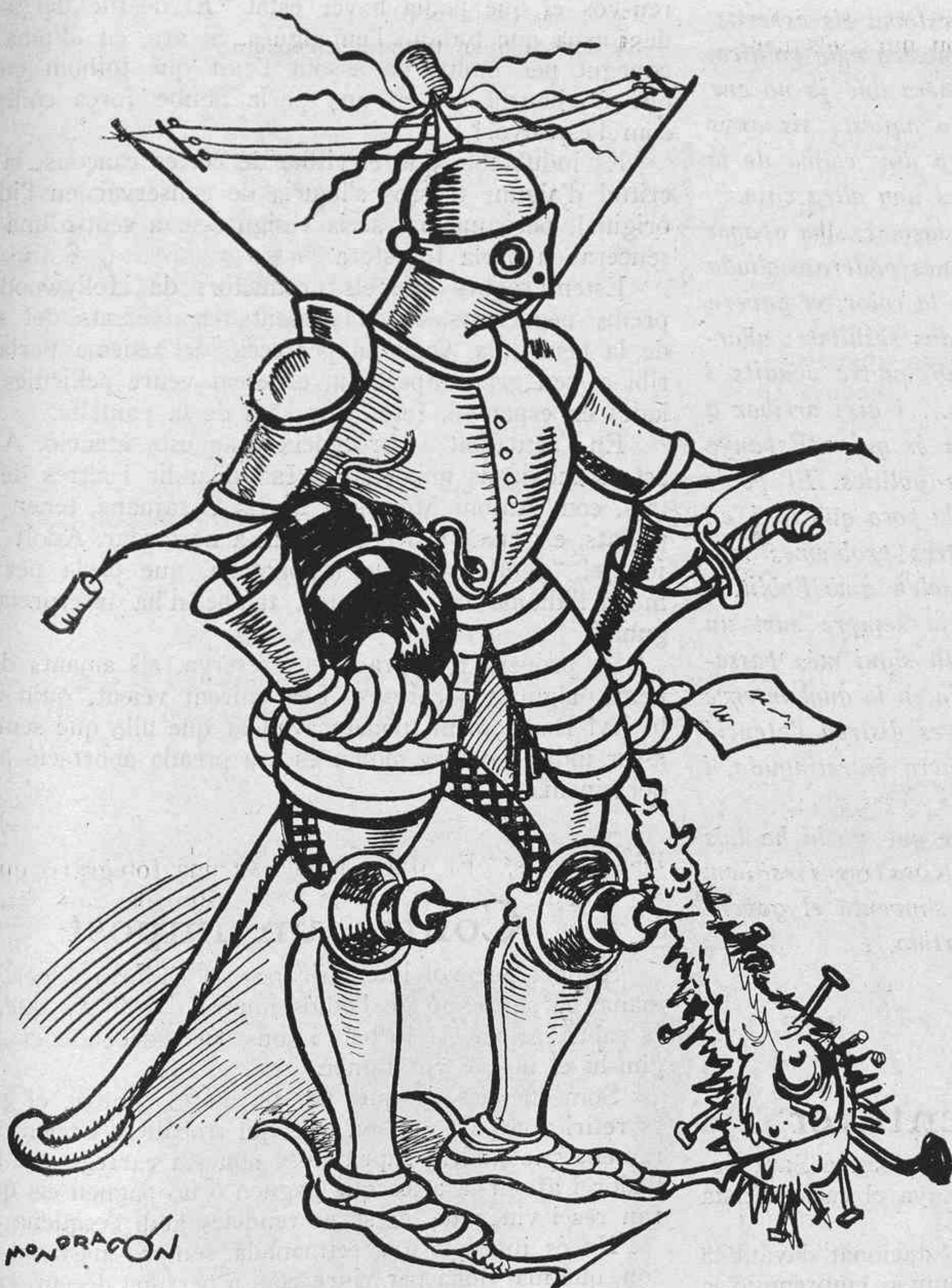
Finida la tasca de recerca d'anuncis, el llibret va sortir al carrer en forma de revista. No hi havia altra manera per a fer que aquells senyors omnipotents no en fessin una de les seves. Era una publicació gratuïta que no podien privar-la de circular, quan l'autoritat havia acceptat el seu titular, el seu director, i la censura llegí el seu text.

I els dictadorets de barriada, sempre propensos a deixar-se fer un homenatge a base d'una recapta pels establiments i coaccionant tot-hom, varen rosegar-se els punys i veieren el programa repartit profusament.

Això s'esqueia l'any 1927. Avui, que aquella colla de galifardeus ja no són de la U. P. i paguen les multes quan amb el seu cotxe atropellen algú o bé tanquen les botigues a la mateixa hora que els que no eren dels seus, recordem la festa major més gran que es registra en la història dels pobles, d'una durada de més de sis anys, i que ens sembla un somni.

La festa major a què ens referim va tenir un programa llarguíssim. Hi abundaren els discursos i els castells de focs. No hi mancaren les curses atlètiques, i el número perpetu foren les ballarugues. La ballàvem a tort i a dret. I sempre ballàvem amb la negra.

La festa major de la nostra terra continua, senyors. L'envelat és ple de gom a gom i s'hi està molt malament. Sovintegen les empenyes. L'aire, enrarit, ens ofega. De

MONDRAGON

LES MODES

Nou model de vestit que brindem als electors per les properes eleccions.

bo de bo demanariem a la junta que suspengués el ball, canviés l'orquestra i ens atorgués llibertat per a representar els actes que ens donés la gana. Però no pot pas ésser encara. Els dirigents tenen un rei al cos, i volen ballar al so que a ells els és grat. Nosaltres, el públic, no els interessem gaire.

DOMÈNEC DIUMENGE

LA PAUSA DE L'ESTIU

Sembla que la calor ha relaxat, ha estovat els esperts. Hi ha una calma absoluta i total en la nostra vida política.

Cada estiu passa el mateix; de manera que ja no ens hauria de venir de nou. Però com en aquests sis anys darrers ha estat estiu tot l'any — és a dir: calma de la més calmosa —, esperàvem aquests dies una altra cosa.

Amb la calor s'han acabat els entusiasmes, s'ha apagat el foc. I és que la calor és la millor i més poderosa aliada del govern. Tant, que gràcies a ella, a la calor, el govern ha adoptat una tàctica que li dona grans resultats: allargar les qüestions, passar l'hivern amb quatre acudits i draps calents, deixar-ho tot per demà... i així arribar a l'estiu i al tancament de Corts. L'estiu és qui a Espanya resol veritablement tots els problemes polítics. El poble té poca memòria, la calor li fa perdre la poca que té, i, en obrir-se el Parlament, han nascut altres problemes més immediats, i els problemes vells es resolen amb l'oblit.

Per a acabar-ho d'adobar, a l'estiu sempre surt un afer sensacional que ajuda a què l'oblit sigui més passador: un crim dels complicats, una estafa en la qual intervé gent d'upa. Amb el crim o l'estafada es distreu l'atenció de la gent, es passa l'estiu d'una manera entretinguda, i tots contents.

Nosaltres fins hem arribat a creure que no hi ha tals crims, que no hi ha tals estafades. Nosaltres fins hem arribat a creure que és un truc que s'inventa el govern quan es troba en un carreró sense sortida.

Que s'hi troba moltes vegades.

VIRAI

La ruta de l'aventurer

Dimecres, a les tres de la tarda, va marxar a Sant Sebastià i altres ciutats del nord d'Espanya el caricaturista BON.

A dita hora el carro d'En BON, estacionat davant la "Maison Dorée", a la plaça de Catalunya, emprengué la seva ruta artística, després d'haver-se acomiadat dels seus amics i del poble de Barcelona.

BON es mereix

BON temps,
BON viatge, i
BONa sort.

Sembla que la vinent temporada serà el "no va màs" quant a pel·lícules parlades. Alguns dels nostres locals es preparen per a instal·lar els corresponents aparells sonors, i tot fa creure en una veritable invasió de cinema no-mut. Hem pogut constatar que la llista de pel·lícules que s'estrenaran és de màxima qualitat. El nombre d'elles és també crescutíssim.

Llàstima—ho diem commoguts—que les editores nord-americanes no es decideixin a fer de cada pel·lícula una versió en castellà, dedicada no tan sols a nosaltres, sinó al sempre important mercat del sud del nou món. Figureu-vos el que podia haver estat "El desfile del amor" de forma que tothom l'entengués. Si ara, en idioma desconegut per molts, ha assolit l'èxit que tothom coneix, què no hauria fet en una parla també força coneguda com l'espanyol!

Es indubtable que el ritme de certes cançons, la pulcritud d'alguns trossos s'hauria de conservar en l'idioma original, però mai no seria resignar-se a sentir una obra sencera en parla forastera.

Estem segurs que els productors de Hollywood, supremos negociants, tenen presents els mercats del sud i de la península. Quan la perfecció del cinema parlat arribi al seu grau superlatiu, esperem veure pel·lícules parlades en espanyol, fetes pels asos de la pantalla.

En l'actualitat es procedeix a aquesta atenció. Alguns actors mexicans importats a Ianquilàndia i altres de nostres, com Antoni Moreno i Maria Casajuana, tenen films parlats, els quals veurem i oïrem a no tardar. Adolf Menjou, el "gentleman" de la pantalla, que parla perfectament l'idioma de Cervantes, també n'ha interpretat alguna.

La propera temporada ens reserva, als amants del cinema, algunes sorpreses. Les anirem veient, quin dubte hi ha! De moment, podem avançar que allò que semblava ésser indiferent per molts, és ara preada aportació a l'art del cinema.

D.

Contra un impost

Sembla que vol intensificar-se la campanya per a demanar la supressió de l'odiós impost d'utilitats, que, com és sabut, grava els jornals i sous de la dependència. Afegim-hi el nostre vot també.

Som enemics de què, per un motiu o altre, el govern es retiri una part del sou dels qui treballen. Creiem sincerament que podria suprimir-se aquesta càrrega del treballador i afegir-la a les que paguen o no paguen els que no fan res i viuen de les seves rendetes amb l'esquena dreta.

No és just que una setmanada, sempre migrada, ni un sou, que mai dona per viure com a persona decent, es vegi reduïda per un tantpercentatge enutjós.

Ara, que si l'impost d'utilitats ha de venir inclòs en altres que també pagui l'obrer, maleïda la gràcia que ens faria la seva supressió.

Si a més de treballar i produir, encara hem de donar part del que guanyem, val més que ens dediquem a "enganyar-pagesos", que és ofici que no paga utilitats.

Costums moderns

ESCENA I

Joaquim i Enriqueta, a taula. Són les tres.

Enr.—Prens el cafè a casa, avui?

Joaq.—No. M'espera un al Casino.

Enr.—Un negoci important, potser?

Joaq.—No. Es a dir, sí... Tal vegada ho resulti, un negoci.

Enr.—Em plauria molt, i que et sortís bé, puix així podries comprar-me l'abric de pell de què t'he parlat.

Joaq.—Ah, no... No t'ho pensis pas... Deu mil pessetes per un abric!... No les tinc, ni les puc malversar.

Enr.—Ets molt galant per mi!...

Joaq.—Bé, no t'enutgis, per això... Ja saps que... Mira, ves si en trobes un que t'agradi que sigui més baratet... Arribaré fins a les cinc mil, vaja!... Adéu.

ESCENA II

A l'estudi d'Ell. Són les cinc.

Ell.—...Apa, digues rateta meva, què t'ha passat amb el teu marit?...

Enr.—Figura't que s'ha negat a comprar-me aquell abric de pell que m'agrada tant...

Ell.—Sempre serà un mesquí. I... quant val?

Enr.—No gaire. Deu mil pessetes.

Ell.—Caram!!...

Són les sis.

Ell.—I bé, doncs, compra-te'l. La pagarem a mitges, també, aquesta pell.

ESCENA III

A casa d'Ella. Són les cinc.

Ella.—Ja em creia que no venies, avui.

Joaq.—I ho podies tan sols sospitar, això?

Ella.—No, ratolinet meu; però com que avui volia demanar-te una cosa...

Joaq.—Veiam digues, què vol la meva reina?

Ella.—Doncs un abric molt bonic que he vist a...

Joaq.—De pell, oi?

Ella.—Com ho has endevinat?

Joaq.—Oh, veuràs... com que és la moda...

Ella.—Doncs, sí, un abric, d'una pell!... Oh, i no val pas molt, pèl que és...

Joaq.—No... Deu mil peles.

Ella.—Ai, ai, com ho saps?

Joaq.—Perquè també l'he vist. Però, mira, no t'ho prometo saps?... Són moltes, deu mil pessetes. Si fossin cinc mil...

Són les sis.

Joaq.—Sí, dona sí... tot el que vulguis...

ESCENA IV

De sis a set. — Per telèfon.

Enriqueta al pelleter.—Quedem entesos, oi? Ara vindrà un noi a portar-li les cinc mil, i vostè li diu al meu marit...

El pelleter a Joaquim.—Cregui'm que és una veritable ganga. Talment igual que el de deu, i en val cinc mil no més...

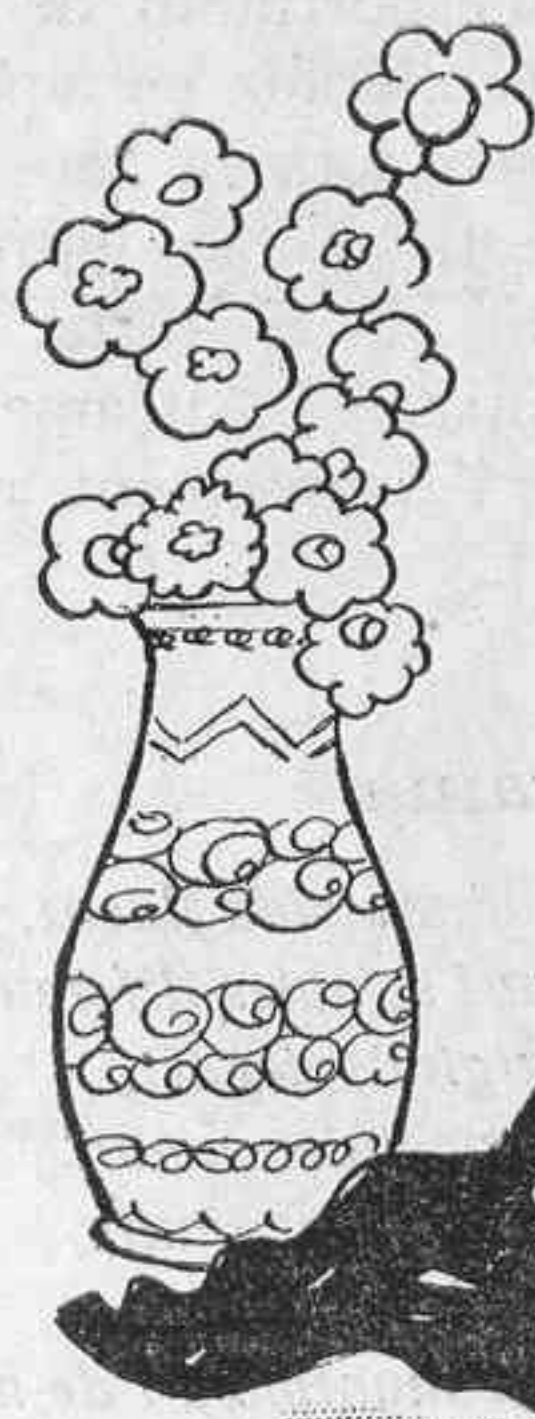
Joaquim al pelleter.—Fet, doncs; envii-me'l tot seguit al despatx amb la factura, i, sobretot, no en digui res a la senyora.

ESCENA V

A casa d'Ella. Són les vuit.

Ella.—I ara, una altra vegada?... Ara sí que no t'esperava... I on vas tan carregat?... Oh! el meu reietó, i que l'estimo!... M'ha dut l'abric de deu mil pessetes!... !!!...

LUÍS RAMIREZ CARULLA

moreno

PREPARATIUS

—Procuri que surti bé, que és per al carnet d'elector!

Suggerències i estampes

Avui, en despertar-nos, no entrava el sol, com altres dies, al nostre dormitori. Això ens ha causat un xic d'estranyesa, una certa inquietud.

Hem pensat que potser encara el sol no havia sortit, que potser encara era massa de matí, que potser en aquells moments estava clarejant. Però, no: hem consultat el rellotge, i eren les nou del matí. Ja no podíem dubtar més: el sol havia sortit, però havia sortit d'incògnit.

Ens hem llevat, hem sortit a la terrassa. El cel era d'un gris que es desfeia en totes les gradacions del gris. A llevant tenia un to ombriu de tinta diluïda amb aigua. El mar tenia un color lívid, i les ones, coronades d'escuma, avençaven amenaçadores i udolants vers la platja. La platja era deserta. L'aspecte del mar ha espantat aquells banyistes tan divertits que toquen la gramola i parlen en castellà perquè es pensen que això fa més fi. Parlar en castellà, com parlar en francès, en anglès, o en alemany, és una cosa molt posada en raó, sempre que n'hi hagi necessitat i es parli correctament. Ara, parlar en castellà — o en francès, en anglès, o en alemany —, malament, ens sembla una bajanada.

Hem baixat al menjador, a desdejunar-nos. Al menjador no hi havia la minyona, que era al jardí, parlant, a l'entrada del jardí, amb un mariner.

—Avui ha perdut el bany, senyoret — ens ha dit el mariner.

—Sí...

—Vostè ha perdut el bany, i nosaltres quelcom pitjor: el poder eixir a la pesca.

—No podeu sortir?

—No: hi ha molt tràngol al mar, i encara n'hi haurà més.

Quan ens hem quedat sols, ens hem sentit decebuts. No comptàvem amb aquest dia gris, i la manca del bany ens sembla una estafada. L'estiu hauria de tenir un xic més de respecte i consideració pels que anem a una platja a reposar de la vida de ciutat i a què el sol ens posi la pell de color de xocolata.

Hem passejat pel jardí, que té xiprers, boixos retallats i unes estàtues mutilades. Feia vent, feia fred, plovisquejava. Nosaltres no sabíem què fer: si tancar-nos a casa a llegir, si pujar al poble. A la fi, després de molts dubtes i vacil·lacions, hem demanat l'impermeable, ens l'hem posat, hem encès una pipa i, amb els gossos, hem anat a la platja.

La platja és deserta i sembla que el mar n'hagi bandejat els banyistes: aquells pobres senyors que hi van a fer l'aristòcrata, aquelles dues noietaes que tenen gràcia d'ocell i de sirena. El mar avui no vol banyistes, ni gramola, ni cursileria. La seva dinàmica, avui, és una cosa terriblement poderosa i perillosa. Les onades tenen una alçada imponent i — amb la cresta blanca d'escuma i el llom d'un verd fangós — es creuen, s'entrebanquen, lluiten ferotgement entre si, munten unes damunt les altres.

El cel és cada vegada més ombriu, més amenaçador, i en el seu gris cada vegada hi ha més tinta que aigua. Lluny, els llamps lívids ratllen la grisor dels núvols, entre els quals — sord, apagat — rodola el tro. Comença a ploure d'una manera franca i decidida. Als gossos la pluja ni el mar — avui — no els fan gaire gràcia. Ens esguarden amb neguit i estranyesa, lladren. Es precis obeir-los i tornar a casa.

A casa, quan hi hem arribat, paraven la taula. Com el cel esdevenia cada vegada més fosc, han encès el llum per

a poder dinar. La minyona, que és d'aquestes terres — una minyona d'estiu, de temporada — ha dit:

—Hi haurà calamarsada.

I, en efecte, quan començàvem a prendre el cafè, ha començat a pedregar amb fúria. La pedregada ha trencat vidres, ha abatut fruites i plantes, ha deixat el jardí tot blanc. Després ha tornat a ploure: pluja barrejada amb vent.

Al vespre feia un fred de novembre i havíem perdut tota noció d'estiueig. La cosa, però, ens feia una certa gràcia pensant que a Barcelona, en aquella hora, els nostres amics devien estar ofegant-se de calor.

Closes portes i finestres, s'oïa la pluja al jardí i a les teulades.

—No vindria gens malament encendre el foc — ha dit algú.

I a la poca estona cremaven a la xemeneia uns troncs d'olivera, talment com a l'hivern.

I talment com a l'hivern nosaltres ens hem assegut prop de la llar, hem agafat un llibre, hem encès una pipa, ens hem fet portar el cafè i el conyac, i ens hem disposat a passar així la vetllada.

A fora s'oïa la remor dolça de la pluja i, de tant en tant, el bruel del mar.

LLUÍS CAPDEVILA

Un negoci?

L'Ajuntament de Barcelona, disposat sempre a vetllar pels interessos de la ciutat, ha intentat concertar un arrendament de l'Estadi de Montjuïc amb una Empresa estrangera, pel qual en cobrarà cinc mil drets, a canvi de què els atletes catalans es quedin sense pista, per a fer-hi altra vegada el "dirt-track", esport que a casa nostra ben bé té dos o tres-cents admiradors.

No hi ha dubte que és un negoci rodó, i per això felicitem els senyors regidors que tant es preocupen de negociets per a deslliurar de càrregues els pobres barcelonins.

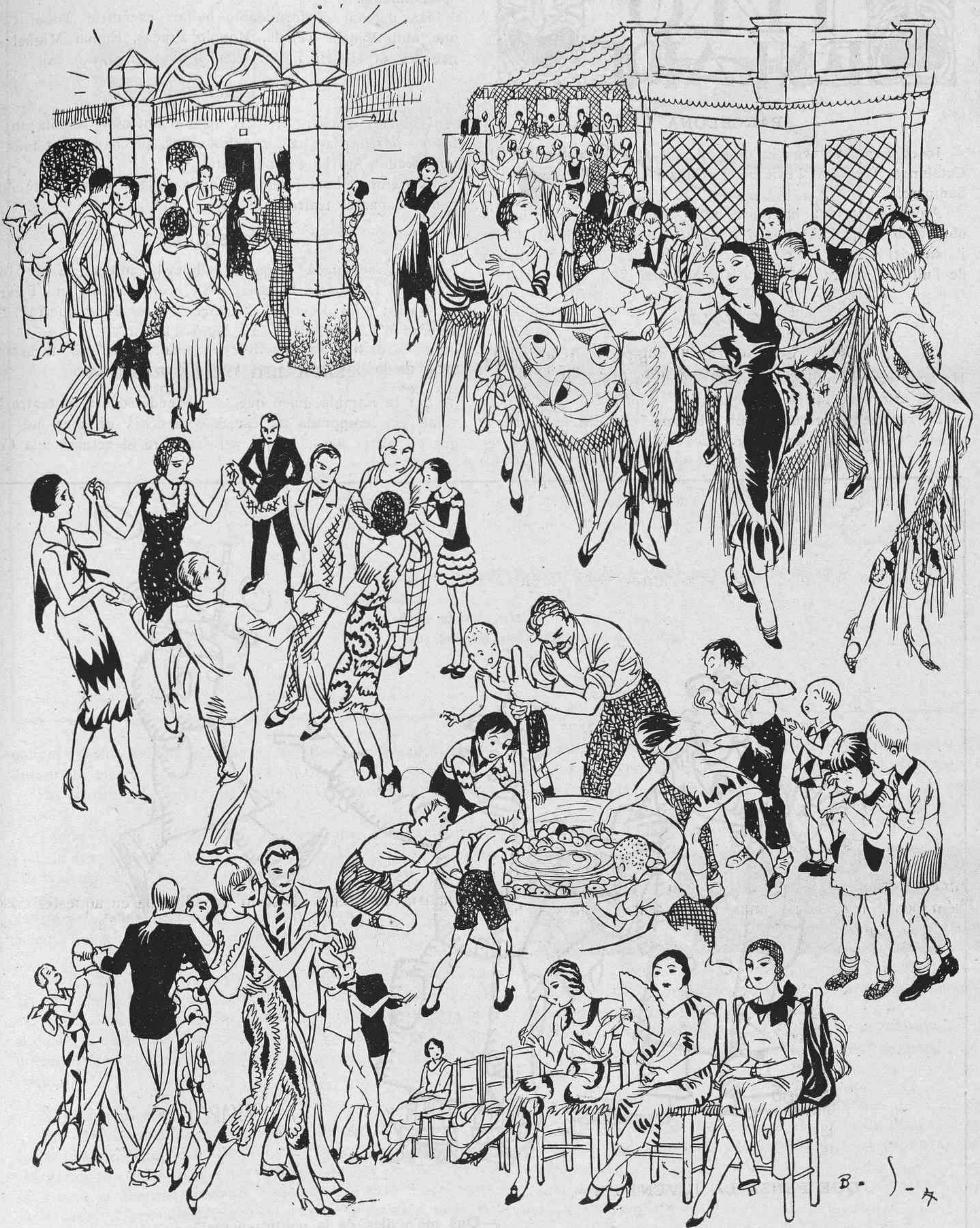
Ara, que, si els esportistes catalans no fossin ningú, potser ho trobaríem millor. Però mentre a la nostra terra hi hagi un importantíssim nucli que conreï els esports, l'Ajuntament, que no té res d'esportiu ni de comerciant, s'hauria d'abstenir de posar la cullerada en aquestes coses.

Els amants del deport tenen tota la raó. Si l'Estadi va ésser-los lliurat en una festa no fa gaires mesades, amb quin permís l'Ajuntament els el torna a prendre? Sort que no prosperarà el contracte! Altrament, hauríem de creure que els senyors de l'Ajuntament no recorden les promences que fan.

Epigrama

*La Rambla, imatge bella d'una vida fluent,
Que ets sempre la mateixa i sembles diferent;
De tramvies i d'autos vertiginós deport,
De mascles i femelles que postulen amor.
Parada de floristes, borsa de comediantes,
Pacífica fatxenda de misteris humans;
Contrapunt de les brises de muntanya i de mar,
Feliç l'home a qui lleu tes auques contemplar,
Sota la verda fronda del plàtan ufanós,
Perdut entre quimeres d'un món meravellós.*

PERE COROMINES

Per la Mare de Déu d'agost... a les set ja és fosc, però tot són festes majors, balls, sortiges i alegria, que talment sembla que visquem en el millor dels mons

B. S. - 7

TELLO EN LAIDE

BARCELONA

Josep Santpere segueix omplint el teatre de la Rambla de Catalunya. I és que l'èxit és el millor i més fidel company de Santpere.

Aquesta setmana ha representat "Les dones de tothom", obra amb la qual Amichatis obtingué el primer triomf; "L'ajudant del marit"; "La senyora vol un nen", i "La Marieta de Pull viu", obra d'Amichatis i Màntua.

TÍVOLI

Un altre que es mereix la sort que té: Manuel Sugrañes. Ha aconseguit omplir cada nit el Tívoli, que amb lo gran que és i la calor que fa, ja és aconseguir.

Darrerament, alternant amb "Roxana" i "Eureka", ha estrenat "Carnet Parisièn", selecció d'escenes de les millors re-

vistes per ell estrenades, que el públic ha acollit amb grans aplaudiments.

Ha debutat el formidable ballari excèntric Toom Good, que, amb Miquel Tejada, Manolo Pradas, Empar Miguel Angel, Pepita Huerta i Maria Severini, té un gran èxit.

CÓMICO

Ultima setmana: "El país de los tontos" — sembla una al·lusió —, "Cha-Ca-Cha", són les obres que han donat més. La temporadeta no ha estat dolenta.

Sobretot si hom pensa que amb aquesta calor ningú no té ganes d'anar al teatre.

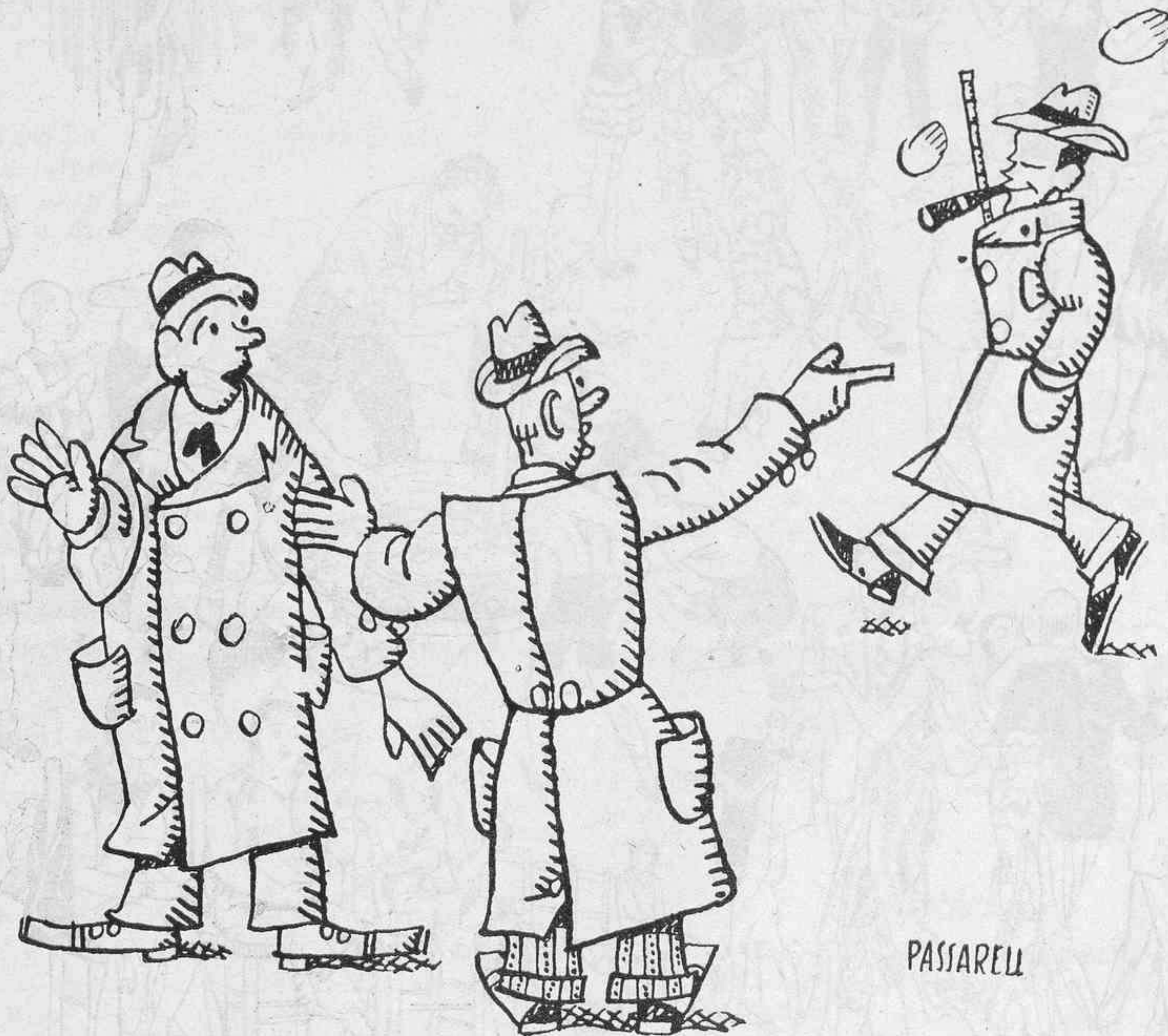
BOSQUE

Ahir s'acomiadà d'aquest públic la companyia de Josep Llimona. L'actuació ha estat molt profitosa en plens i èxit.

Obres: "La Revolta", "Cançó d'amor i de guerra", "La taverna d'En Mallof" i "La legió d'honor".

SAFAREIG DE LA RAMBLA

Per la Rambla diuen que, si no enderroquen el teatre Novetats, la temporada de català començarà un mes més tard que els altres anys, ja que pel setembre hi actuarà una Com-

QUE PENSA LA JOVENTUT?

—Què me'n dius de la política actual?

—No em distreguis, home, que passa en Sami!

—Veus, aquell? Em va pegar, i t'asseguro que no hi tornarà...

—Que el vols matar?

—No; és que avui marxo a Amèrica.

panyia d'òpera italiana que l'antic empresari del Liceu hi tindrà durant un mes.

Ho sentim pels actors del nostre teatre català.

També es diu pel safareig ramblista que En Santpere va amb la seva troupe a València, a fer-hi unes quantes funcions. Els valencians estan de sort. Començar la tardor amb una Companyia de vaudeville com la d'En Santpere, amb repertori de primera, noies eixerides i acudits picants, és un gran al·licient. Sobretot en vigílies de refrescar-se el temps.

Enriqueta Torres ingressarà a la Companyia del Novetats. Ens ho han dit, però ens guardarem prou d'assegurar-ho. Si fos certa aquesta nova, tira peixet, senyor Canals!, fóra una adquisició d'aquelles que n'hi entren poques, perquè d'Enriquetes Torres i actrius notables, la naturalesa n'envia molt poques.

Notícia sensacional!

En Ciervo, soci de les bèsties de l'Arca de Noè, té acabada una tragèdia estil Rostand ("Chantecler"), per ésser representada com a gran espectacle en un dels nostres teatres. Es tracta de fer una Societat Anònima per a muntar l'espectacle amb la grandiositat que mereix el prestigiós nom del soci de l'Arca de Noè.

Quan s'estreni, L'ESQUELLA publicarà el retrat del senyor Ciervo, perquè els nostres lectors puguin posar-li un marc i col·locar-lo en lloc d'honor, com correspon a soci tan distingit de la cèlebre Arca de Noè.

Sabem que En Francesc Oliva ha llegit una obra a l'Enric Borràs, el qual pensa estrenar-la a Madrid. Es titula "La puerta cerrada" i la creiem d'èxit.

El comte de Güell, alcalde de Barcelona, ha prolongat les seves vacances...

Pot prolongar-les, el senyor comte, indefinidament. I tingui el convenciment absolut que no ens fa cap falta.

Ben mirat, de comtes n'hi ha un estol ben lluit: El comte de Güell, el comte de Romanones, el comte de Fígols, el comte de la Mortera, el comte de Guadalhorce, el comte de Montseny...

Ai, mare de Déu! El dia que comencem de treure "comptes"... Pobres "comtes"!

Es tracta amb insistència de l'Apèndix al Dret Català. Voleu dir que no ens el tallaran, després, aquest "apèndix"?

—Vol dir que és del segle XV?
 —Si no ho creu, li donaré l'adreça del fabricant, i li ho pot preguntar.

Notícies de París diuen que el senyor La Cierva, amb el seu autogir, es proposa fer un viatge a Espanya, dirigint-se a Múrcia per a saludar la seva família.

I ens sembla que, de tornada a l'estranger, podria emportar-se'n el seu pare...

Sembla que mentre aquest istiu ha fracassat a Europa, als Estats Units, en canvi, tenen l'estiu més calorós i sec que mai s'hagi conegut.

Es la llei de les compensacions: qui no hi vegi la mà de la Providència, és que realment és orb.

“Viure—deia un filòsof pessimista—és una malaltia de la qual dormint ens n'alleugem cada setze hores. El dormir és un palliatiu. La mort és el remei.”

Vaŝ a dir, però, que aquest filòsof es passava les nits, sense fer gaire cas del palliatiu, en alegres bacanals.

Ha mort el fill de Ricard Wagner, En Sigfrid.

Nat l'any 1869, comptava ara 61 anys.

A Barcelona, havia dirigit algunes obres del seu pare, representades al Liceu.

El ministre de la Governació ha dit “que el Govern està disposat a no fer un pas més en qüestió d'amnistia”.

Ens dol, general Marzo. Ho lamentem sincerament.

Es veritat que els Establiments Maragall, després de “cedir” gratuïtament el local quan va fer-se l'exposició a profit dels empresonats, va demanar a Lola Anglada nou-centes pesetes?

Cal que l'antiga Sala Parés contesti què hi ha d'això. Es veritat, o no és veritat?

Un dirigible ha travessat novament l'Atlàntic. Ara ha estat el “R. 100”, anglès.

Com a dada curiosa pot mencionar-se que no va pujar a bord cap polisson. Sembla estrany un vol transatlàntic sense “arrossaires”, no?

A Nova York s'ha incendiat un velòdrom.

A Marsella unes filatures.

A Sao Paulo un cinema.

Ací no es crema res, però estem molt cremats.

Una nota de la “Jefatura” de Policia, relativa als passaports, ens ha assabentat que el despatx d'aquest document anirà, ara, tan bé, i que al públic se li deuen donar les facilitats “que li són degudes”.

Angela-Maria! A veure si, per fi, les coses hauran canviat, i en aquella casa, qui hi vagi serà quelcom més que “un paisano”.

Diuen que Zamora va al Madrid.
Es molt lògic. Geogràficament Zamora no va amb Madrid, però tot és per allà baix.

L'advocat del Monopoli de Petrolis, funcionari del Ministeri de Foment, ha guillat amb mig milió de peles.

Ves per on se sap que aquest tipus, com molts altres deuen haver-n'hi, tenia dos "empleos".
Quan s'acabarà això, ací?

Els nostres lectors potser ens treuran d'un dubte.

Com és possible que un vulgaríssim ciutadà no pugui allunyar-se vint-i-quatre hores dels seus quefers i, en canvi, un president de Consell de Ministres pugui estar-se prop d'un mes de vacances? ¿Es que la feina del més alt funcionari de la nació no es tan interessant com la d'un botigueret?

Ha estat demanada per al senyor Esteve Sala, propietari entre altres establiments, de la Granja Royal, la medalla del Treball.

Heu-vos ací un home que la podrà lluir amb orgull.

Basant-se en proves "indiciàries" d'ésser l'autor de la caricatura publicada a "Mirador" referent als Mossos d'Esquadra, ha estat processat el dibuixant "Apa".

Creiem que l'acabament d'aquest enutjós assumpte el té en les seves mans el senyor Maluquer. Ell pot resoldre'l d'una vegada.

RÈSPOSTES D'AGADES

Ll. R. C.—El vostre article, com tots els que envieu, està bé. Però ens hem proposat no parlar-ne, d'això.

M. M. M.—Si us dediqueu al dibuix, acabareu sortint amb la vostra. Per ara no són publicables.

F. C.—No està prou ben escrit. A més, el tema és gastat.

P. F. (Valls).—Sí, amb voluntat tot es fa. I nosaltres creiem que amb moltíssima voluntat, no podem publicar-ho.

J. P.—El vostre dibuix és dolentíssim.

V. C.—N'aurà un.

Lector: Dissabte compra

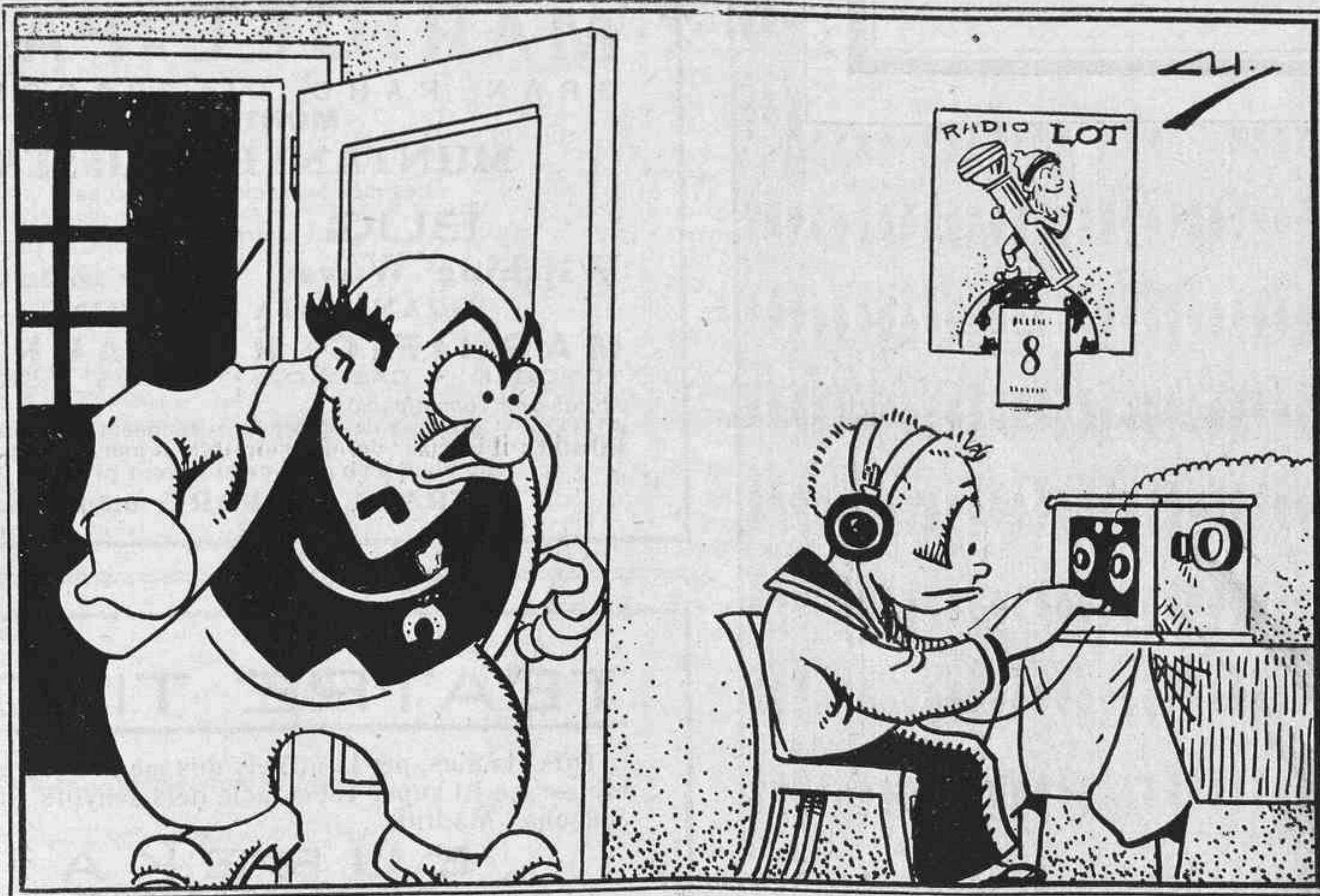
"La Campana de Gràcia"

El setmanari més popular de Catalunya

Preu: 10 cèntims.

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA

Impremta "L'Esquella" i "La Campana", Om, 8, Barcelona

LA PREOCUPACIO DELS PARES

—No posis la U. R. B. Val més que escoltis la nostra
E. A. J. 15, que t'educaràs com cal.

PAPEL
DE
FUMAR
BAMBU

VIES URINÀRIES Impureses de la sang - Debilitat nerviosa

Prou sofrir inútilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinàries: *Blenorragia* (purgacions), amb totes les seves manifestacions, *uretritis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc., de l'home, i *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluxos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els **Catxets del Doctor Soivré**. Els malalts es guareixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que necessiten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva

malaltia. **Venda: 5'50 ptes. caixa**

Impureses de la sang: *Sifilis* (avariosis), *eczemes*, *herpes*, *úlceres varicoses* (llagues de les cames), *erupcions escrofuloses*, *eritemes*, *acne*, *urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Pindoles depuratives del Dr. Soivré**, que són la medicació depurativa real i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent, amb poc temps, totes les úlceres, llagues, grans, floronscos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant a l'organisme rastre del passat. **Venda: 5'50 ptes. flascó.**

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatorrea* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fadiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia* o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Gragees potenciades del Dr. Soivré**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la joventut, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrema vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. **Venda: Pessetes 5'50 el flascó.**

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franquex a **Oficines Laboratori Sókatarg, carrer del Ter, 16, telèfon 544 S. M. Barcelona**, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desentortiment, tractament i guariment de les dites malalties.

MARICEL-PARK

GRAN PARC D'ATRACCIONS
MONTJUIC

MUNTANYES RUSSES

Les més sensacionals d'Europa

BUG

L'atracció més trepidant

Witching Waves

La sempre agradable atracció

GRAN PISTA D'SKATING

MAGNIFIC RESTAURANT

TOBOGAN - CASCADA - DISCOS - SKOOTER

Mitjans de comunicació:

AUTOS: Carretera de Montjuïc, recentment asfaltada.

PUBLIC: Funicular de Montjuïc (bitllet anada i tornada combinat a+b entrada al Parc: 1 pta.)

ENTRADA AL PARC: 0,50 ptes.

TEATRE TIVOLI

Tots els dies, per la nit, els dos meravellosos espectacles: 1.º El super-espectacle dels senyors Sugrañes, Solsona i Madrid,

EUREKA

2.º Els hiper-espectacles en 15 quadros, cortines i entrequadros dels senyors Montero, Sugrañes, Madrid i Solsona, música del mestre Clarà,

CARNET PARISIÉN

L'última paraula del genial «produceur»

Manuel Sugrañes

LLIBRERIA ESPANYOLA D'ANTONI LOPEZ

Rambla del Mig, número 20

BARCELONA

Telèfon número 18692

EPISODIS NACIONALS

B. PÉREZ GALDÓS

GIRONA

Traducció catalana

de

JOSEP BURGAS

Un volum en 8.^u de més de 200 pàgines **3 pessetes**

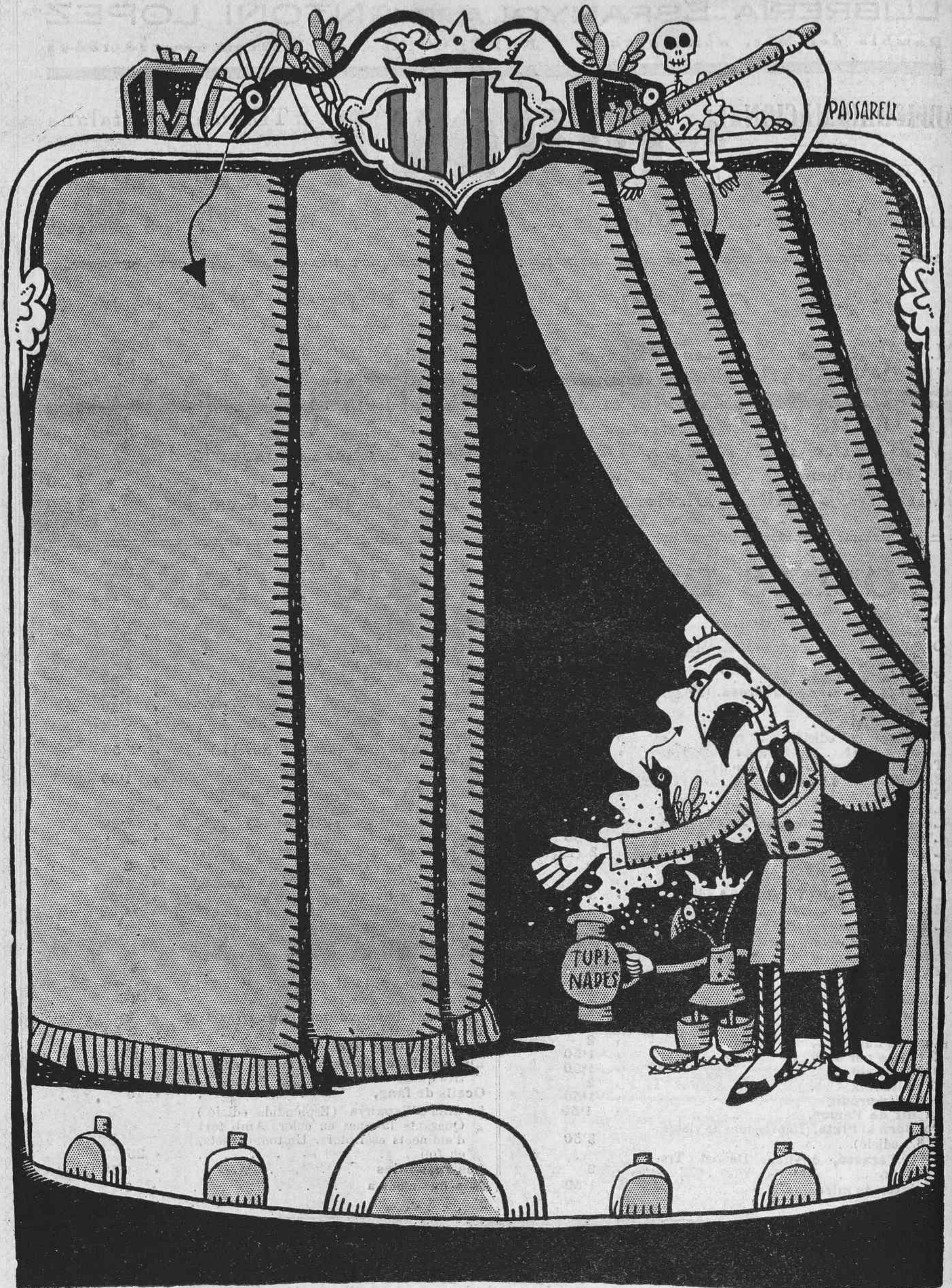
COL·LECCIÓ D'OBRES SELECTES

I.—MURGER. Escenes de la vida bohèmia. Traducció d'E. Lluelles	Ptes. 2,50
II.—ROUSSEAU. Contracte social. Traducció de R. Vinyes	» 2,50
III.—DIDEROT. La monja. Traducció de Lluís Capdevila	» 2,50
IV.—RUSIÑOL. Coses viscudes	» 2,50
V, VI i VII.—CERVANTES. Don Quixot de la Mancha. Traducció de A. Bulbena, tres volums.	» 7,50
VIII.—VOLTAIRE. Diccionari filosòfic. Traducció de Domènec Guansé	» 2,50

OBRES D'EN SANTIAGO RUSIÑOL

Anant pel món. (2. ^a edició)	Ptes. 2 (Esgotada)	La Verge del Mar	Ptes. 1'50
El místic. (2. ^a edició)	» 2	El despatriat	» 2
Oracions. Amb música d'E. Morera. (4. ^a edició)	» 2	El triomf de la carn	» 1'50
Fulls de la vida	» 2 (id.)	La illa de la calma (2. ^a edició)	» 2
Els Jocs Florals de Canprosa. (2. ^a edició)	» 1'50	L'homenatge	» 1'50
El bon policia	» 2 (Esgotada)	La lepra	» 1'50
Monòlegs. (2. ^a edició)	» 2	L'arma	» 1'50
La bona gent	» 2 (id.)	L'envelat de baix	» 1'50
Tartarin de Tarascó. D'A. Daudet	» 2 (id.)	Glossari, per Xarau	» 2
El pati blau. (4. ^a edició)	» 2	El Català de "La Mancha" (Novel·la)	» 3'50
El poble gris	» 2 (id.)	El pobre viudo	» 2
La mare. (4. ^a edició)	» 2	A cà l'antiquari (Sainet)	» 1'50
La merienda fraternal	» 1'50	L'auca del senyor Esteve (Cinc actes) (2. ^a edició)	» 2
L'Alegria que passa	» 1'50	"Gente Bien" (Sainet) (5. ^a edició)	» 1'50
L'heroic	» 2 (Esgotada)	Els Naufragats	» 2
La fira de Neuilly	» 2	En Josepet de Sant Celoni (Novel·la) picaresca)	» 2
¡Llibertat!	» 2	"Souper-Tango" (Obra satírica en un acte)	» 1'50
La "Niña gorda" (Novel·la) 2. ^a edició	» 3'50	La casa de l'art (Peça en un acte)	» 1'50
Els savis de Vilatrista	Ptes. 2 (Esgotada)	L'acaparador (Peça satírica en un acte)	» 1'50
L'auca del senyor Esteve (3. ^a edició) Novel·la	» 2 (id.)	Bataneros en comandita (Sainet de cos- tums financers en un acte)	» 1'50
L'hereu Escampa	» 2 (id.)	El català de "La Mancha", tragicomèdia en quatre actes	» 2
En Tartarin als Alps	» 2	"Chauffeur, ... al Palace" !...	» 1'50
La llei d'herència	» 2	Tenoriades, peça en un acte	» 1'50
Aucells de pas	» 2	Casament de conveniència, en tres actes	» 2
La intel·lectual	» 2	La niña gorda	» 3'50
El redemptor	» 2	Màximes i mals pensaments	» 2
Cors de dona	» 2	Els Analfabets, Comèdia en dos actes i tres quadres	» 2
El teatre per dins	» 1'50	Ocells de fang	» 5
Dol d'alivio	» 1'50	Jardins d'Espanya (Esplèndida edició.) Quaranta làmines en color. Amb text d'eminentes escriptors. Un tom-carpeta, en foli	» 25
El daltabaix	» 2	Les dues filles	» 1'50
El titella pròdig	» 1'50	Miss Barceloneta	» 2
La nit de l'amor	» 1'50		
Del Born al Plata. (Impressions de viatge. 8. ^a edició)	» 3'50		
Port - Tarascó, d'Alfons Daudet. Tra- ducció	» 2		
El pintor de miracles	» 1'50		

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem de pèrdues si no es remet, a més, 30 cèntims per a certificat. Als corresponals se'ls atorguen descomptes

Les activitats d'En Cambó

«Hom diu que fins al vinent octubre el senyor Cambó no podrà dedicar-se a la vida política, i que començarà amb la seva nova comèdia *Les eleccions honrades*»

(De qualsevol diari)